2014 m. sausio 15 d., trečiadienis

P7_TA(2014)0022

ES ir ASEAN santykių ateitis

2014 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir ASEAN santykių ateities (2013/2148(INI))

(2016/C 482/11)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į pagrindinį teisinį santykių su ASEAN pagrindą, būtent 1980 m. kovo mėn. pasirašytą ASEAN ir EEB bendradarbiavimo susitarimą ([1]),

— atsižvelgdamas į vykstančias derybas ir (arba) sudarytus septynis Europos Sąjungos ir ASEAN valstybių narių, būtent Brunėjaus Darusalamo, Indonezijos, Malaizijos, Filipinų, Singapūro, Tailando ir Vietnamo, partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimus,

— atsižvelgdamas į derybas dėl laisvosios prekybos susitarimų (LPS) su Malaizija, Tailandu ir Vietnamu, taip pat į sudarytą ES ir Singapūro LPS,

— atsižvelgdamas į 2003 m. liepos mėn. ES strategiją „Nauja partnerystė su Pietryčių Azija“, (COM(2003)0399), pagal kurią kaip svarbiausius prioritetus nustatyta gerinti regioninius prekybos ir investicinius ryšius su ASEAN ir dialogą konkrečiose politikos srityse,

— atsižvelgdamas į 7-ąją Azijos ir Europos parlamentinę partnerystę (ASEP) ir 22-ąjį ASEAN aukščiausiojo lygio susitikimą,

— atsižvelgdamas į 2007 m. kovo mėn. Niurnbergo deklaraciją dėl glaudesnės ES ir ASEAN partnerystės ir jos 2007 m. lapkričio mėn. veiksmų planą,

— atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio 27 d. Brunėjaus Darusalame priimtą Bandaro Seri Begavano veiksmų planą glaudesnei ASEAN ir ES partnerystei stiprinti (2013–2017 m.),

— atsižvelgdamas į tai, kad Europos Sąjunga 2012 m. liepos 12 d. Pnompenyje prisijungė prie Draugystės ir bendradarbiavimo Pietryčių Azijoje sutarties (TAC) ([2]),

— atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio mėn. Vientiane (Laose) vykusį Azijos ir Europos susitikimo (ASEM) 9-ąjį aukščiausiojo lygio susitikimą,

— atsižvelgdamas į 1997 m. vasario mėn. kaip nevyriausybinio dialogo forumą įsteigtą Azijos ir Europos fondą (ASEF),

— atsižvelgdamas į ASEAN ir ES regioninės integracijos rėmimo programą (APRIS), ASEAN regioninės integracijos rėmimo programą (ARISE) ir regioninę ES ir ASEAN dialogo priemonę (READI), kuriomis remiamas politikos ir taisyklių su prekyba nesusijusiuose sektoriuose derinimas,

— atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 12 d. ES ir JAV bendrą pareiškimą dėl Azijos ir Ramiojo vandenyno regiono,

— atsižvelgdamas į 1967 m. rugpjūčio 8 d. įsteigtą Pietryčių Azijos valstybių asociaciją (ASEAN),

— atsižvelgdamas į 2007 m. sutartą ASEAN ekonominės bendrijos projektą ir 2008 m. priimtą ASEAN chartiją,

— atsižvelgdamas į pirmąją 2012 m. lapkričio 18 d. ASEAN žmogaus teisių deklaraciją, įsteigtą ASEAN tarpvyriausybinę žmogaus teisių komisiją (AICHR) ir 2013 m. gegužės 8 d. įvykusį pirmąjį AICHR ir naujai paskirto Europos Sąjungos (ES) specialiojo įgaliotinio žmogaus teisių klausimais Stavro Lambrinidžio dialogą,

([1]) OL C 85, 1980 4 8, p. 83.
([2]) OL L 154, 2012 6 15, p. 1.

2014 m. sausio 15 d., trečiadienis

— atsižvelgdamas į 2009 m. vykusį 14-ąjį ASEAN aukščiausiojo lygio susitikimą ir parengtą ASEAN bendrosios rinkos (ekonominės) bendrijos, ASEAN politinio saugumo bendruomenės ir ASEAN socialinės ir kultūrinės bendruomenės veiksmų planą,

— atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 24–25 d. Brunėjuje vykusį 22-ąjį ASEAN aukščiausiojo lygio susitikimą,

— atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 20 d. Pnompenyje vykusį 7-ąjį Rytų Azijos aukščiausiojo lygio susitikimą (EAS), kuriame dalyvavo 17 ASEAN šalių, Kinijos, Japonijos ir Pietų Korėjos (ASEAN+3), Indijos, Australijos ir Naujosios Zelandijos (ASEAN+6) ir Jungtinių Amerikos Valstijų vadovai,

— atsižvelgdamas į ASEAN susitarimą dėl nelaimių valdymo ir reagavimo į nelaimes (AADMER),

— atsižvelgdamas į bendrą pareiškimą, kurį priėmė ASEAN šalių socialinės gerovės ir plėtros ministrai per 2013 m. rugsėjo 6 d. Pnompenyje vykusį 8-ąjį susitikimą ruošiantis 2013 m. spalio mėn. planuojamam ASEAN viršūnių susitikimui, ir į jame įtvirtintą nuostatą, kad galimybės naudotis socialinės apsaugos paslaugomis yra viena iš pagrindinių žmogaus teisių,

— atsižvelgdamas į savo naujausias rezoliucijas dėl ASEAN valstybių narių, ypač į 2013 m. rugsėjo 11 d. rezoliuciją dėl derybų dėl ES ir Malaizijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ([1]), į 2013 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl rohinjų musulmonų padėties ([2]), į 2013 m. birželio 11 d. rezoliuciją dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu, korupcija ir pinigų plovimu ([3]), į 2013 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Vietnamo, ypač saviraiškos laisvės ([4]), taip pat į 2013 m. vasario 7 d. Europos Parlamento rezoliuciją „Laosas. Sombatho Somphone'o atvejis“ ([5]),

— atsižvelgdamas į savo naujausias rezoliucijas dėl ASEAN valstybių narių, ypač į 2011 m. vasario 17 d. rezoliuciją dėl susirėmimų prie Tailando ir Kambodžos sienos ([6]), 2011 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl Indonezijos, įskaitant išpuolius prieš mažumų atstovus ([7]), 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją „Birma: rinkimų organizavimas ir opozicijos lyderės Aung San Suu Kyi paleidimas“ ([8]), 2010 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl padėties Mianmare (Birmoje) ([9]), 2010 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl Tailando ([10]), 2009 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją dėl padėties Laose ir Vietname ([11]) ir į 2009 m. vasario 5 d. rezoliuciją dėl Birmos pabėgėlių padėties Tailande ([12]),

— atsižveldamas į dokumentą „Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai: įgyvendinant Jungtinių Tautų programą *Ginti, gerbti ir taisyti*“, kurią 2011 m. birželio 16 d. priėmė JT Žmogaus teisių taryba,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir į Vystymosi komiteto nuomonę (A7-0441/2013),

A. kadangi ASEAN šiuo metu yra viena svarbiausių augančių regioninių organizacijų pasaulyje ir pagal ekonominį išsivystymą, ir pagal geopolitinę dinamiką;

B. kadangi 2007 m. lapkričio mėn. pasirašyta ASEAN chartija įsteigtas ASEAN juridinis asmuo ir nustatytas teisinis bei institucinis ASEAN pagrindas, taip pat įsteigtas Nuolatinių atstovų komitetas (CPR), kuriam pavesta remti ir koordinuoti ASEAN darbą;

([1]) Priimti tekstai, P7_TA(2013)0367.
([2]) Priimti tekstai, P7_TA(2013)0286.
([3]) Priimti tekstai, P7_TA(2013)0245.
([4]) Priimti tekstai, P7_TA(2013)0189.
([5]) Priimti tekstai, P7_TA(2013)0058.
([6]) OL C 188 E, 2012 6 28, p. 57.
([7]) OL C 33 E, 2013 2 5, p. 201.
([8]) OL C 99 E, 2012 4 3, p. 120.
([9]) OL C 161 E, 2011 5 31, p. 154.
([10]) OL C 161 E, 2011 5 31, p. 152.
([11]) OL C 285 E, 2010 10 21, p. 76.
([12]) OL C 67 E, 2010 3 18, p. 144.

C. kadangi ASEAN ekonominė bendrija siekia iki 2015 m. sukurti vidaus rinką 600 milijonų žmonių, todėl ASEAN, kurios ekonominės veiklos vykdytojai yra konkurencingi, o vidaus paklausa sparčiai auga, bus galima palyginti su kitomis didelėmis pasaulio rinkomis, pvz., ES, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Kinija, Japonija ir Indija, tad ji taps tvirta ekonomine partnere regioninėje ir tarptautinėje rinkoje; kadangi kai kurios ASEAN valstybės narės šiame procese susidurs su sunkumais, susijusiais su konkurencingumu, socialiniu stabilumu ir su integracijos proceso elementų stiprinimu ir vystymu;

D. kadangi ASEAN valstybės narės po 1997 m. Azijos finansų krizės dėjo ekonominio restruktūrizavimo pastangas, todėl joms pavyko apskritai gerai atsilaikyti prieš dabartinę pasaulio ekonomikos krizę;

E. kadangi 1993 m. įsteigtas ASEAN regioninis forumas (ARF), kuriam pavesta gerinti dialogą, konsultuoti politiniais ir saugumo klausimais, taip pat padėti didinti pasitikėjimą ir imtis prevencinės diplomatijos Azijos ir Ramiojo vandenyno regione;

F. kadangi pastarajame ASEAN aukščiausiojo lygio susitikime raginta Korėjos pusiasalyje atsisakyti branduolinio ginklo ir branduolinių ginklų turinčios valstybės skatintos prisijungti prie Pietryčių Azijos zonos be branduolinių ginklų sutarties protokolo; kadangi aukščiausiojo lygio susitikime aptarta ir ateityje galima Rytų Timoro narystė ASEAN;

G. kadangi Kinija plėtoja ekonominius ryšius su Pietryčių Azijos šalimis; kadangi kai kurios ASEAN valstybės narės sustiprino bendradarbiavimą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis jūrų saugumo srityje; kadangi Rusija Aziją laiko svarbia savo tarptautinės strategijos dalimi; kadangi ASEAN šalys toliau atlieka svarbų vaidmenį išsaugant taiką ir stabilumą regione; kadangi ir ES, ir ASEAN rūpi neišspręsti teritoriniai ginčai Pietų Kinijos jūroje ir jos yra labai suinteresuotos išlaikyti taiką, stabilumą, tarptautinės teisės paisymą ir ypač užtikrinti, kad būtų laikomasi JT Chartijos bei 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos; palaiko 2012 m. liepos mėn. Šešių punktų principus dėl Pietų Kinijos jūros ir 2011 m. Deklaracijos dėl Šalių elgesio Pietų Kinijos jūroje įgyvendinimo gaires, kuriuose raginama konfliktus spręsti taikiomis priemonėmis;

H. kadangi ASEAN žmogaus teisių deklaracijoje toliau suteikiama teisė įvairioms valstybėms savarankiškai kurti savo teisines priemones siekiant apsaugoti žmogaus teises, nors regionui nustatoma bendra žmogaus teisių gynimo sistema;

I. kadangi 2013 m. lapkričio 8 d. taifūnas Haiyanas suniokojo Filipinus ir sugriovė ištisus miestus, palikdamas vis dar nežinomą žuvusių žmonių skaičių (tikėtina, tūkstančius) ir milijonus benamių; kadangi šis uraganas, kuris yra pats stipriausias pakrantėje užregistruotas uraganas, parodė didelį vis dažnesnių ekstremalių oro sąlygų pavojų;

J. kadangi didelė tarša dūmais, atsiradusi dėl didelių regiono miškų gaisrų, turi labai rimtų padarinių aplinkai ir galėtų būti netradicinė grėsmė saugumui;

K. kadangi ES ir ASEAN siekia bendro politinio tikslo – skatinti gerovę, bendradarbiavimą ir taiką savo atitinkamuose regionuose ir visame pasaulyje;

L. kadangi 2012 m. ES ir ASEAN Bandaro Seri Begavano veiksmų planu siekiama daugiau strateginio dėmesio skirti bendradarbiavimui trijų ASEAN ramsčių aspektais, taip pat kultūriniam ir vystomajam bendradarbiavimui, ir jame numatyta reguliariai rengti susitikimus ministrų ir vyresniųjų pareigūnų lygmenimis;

M. kadangi atsižvelgiant į vykstančias ES ir Malaizijos, Tailando ir Vietnamo derybas dėl laisvosios prekybos susitarimų (LPS), į ES ir Singapūro LPS sudarymą ir į ilgalaikį tikslą sudaryti tarpregioninį LPS, dabar dar skubiau reikia su ASEAN partneriais parengti išsamesnę politikos sistemą;

2014 m. sausio 15 d., trečiadienis

1. mano, kad ASEAN, kaip svarbi regioninė ir pasaulio ekonomikos dalyvė, gali atlikti svarbų vaidmenį skatinant taikią daugiašalę pasaulinę tvarką; norėtų, kad ASEAN instituciniai, ekonominiai ir politiniai gebėjimai būtų toliau plėtojami;

2. primygtinai ragina ASEAN tęsti politinės ir ekonominės integracijos procesą, pirmiausia įgyvendinti plataus užmojo ASEAN ekonominės bendrijos sukūrimo iki 2015 m. planą, įskaitant jos vidaus darbo rinkos liberalizavimą, kuris būtų labai naudingas visoms įtrauktoms šalims;

3. giria ASEAN lyderius už pasiektą nemažą regioninės integracijos proceso pažangą, labiausiai pastebimą dėl būsimo ASEAN ekonominės bendrijos įsteigimo; mano, kad šias teigiamas tendencijas reikėtų lygiai taip pat įtvirtinti stiprinant parlamentinę dimensiją, ir ragina ASEAN lyderius apsvarstyti galimybę oficialia chartija pripažinti ASEAN tarpparlamentinės asamblėjos, kaip sudedamosios pačios ASEAN dalies, vaidmenį;

4. pabrėžia dideles ekonomines ASEAN regiono galimybes ir ragina nacionalines ir užsienio bendroves, veikiančias ASEAN šalyse, taikyti įmonių socialinės atsakomybės principus, aktyviai laikytis TDO pagrindinių darbo normų ir Jungtinių Tautų Verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, skatinti tinkamą užimtumo apsaugą ir galimybes turėti deramas darbo sąlygas, taip pat sudaryti profsąjungoms ir jų veiklai vystyti palankesnę aplinką; šiuo klausimu primygtinai ragina Komisiją padėti parengti priemones, kuriomis būtų didinami tarptautiniai ir vietos teisėsaugos gebėjimai;

5. mano, kad ASEAN valstybės narės turi siekti naujo įtraukaus ekonominio ir socialinio vystymosi etapo, visų pirma atkreipdamos dėmesį į savo gyventojų žmogaus, socialines, darbo ir ekonomines teises ir siekdamos užtikrinti, kad jų visuomenė būtų pagrįsta lygybės ir teisingumo principais; mano, jog siekiant šio tikslo itin svarbu užtikrinti, kad ekonominis turtas būtų naudojamas sutvirtinant socialinio saugumo ir apsaugos tinklus; taip pat primygtinai ragina ES stiprinti bendradarbiavimą žmogaus teisių srityje ir taip prisidėti užtikrinant, kad ASEAN tarpvyriausybinė žmogaus teisių komisija (angl. AICHR) taptų veiksmingu žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos organu;

6. pabrėžia, kad ES ir ASEAN turi bendrų vertybių ir bendrų politinių ir ekonominių interesų, kurių plėtojimui ir toliau reikėtų teikti didelį prioritetą juos pakylėjant į strateginės partnerystės lygmenį; pripažindamas šių santykių svarbą teigiamai vertina tai, kad Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) pradėjo aktyviai svarstyti klausimą dėl ES delegacijos ryšiams su ASEAN vadovo paskyrimo; tikisi, kad šiuo sprendimu bus pagerintas ES ir delegacijų ASEAN valstybėse narėse vadovų ir ES valstybių narių ambasadų veiklos koordinavimas, taip pat, kad bus padidintas ES politinis patikimumas ir pastebimumas; ragina Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Komisiją parengti atnaujintą, išsamesnę Pietryčių Azijai skirtą strategiją;

7. mano, kad ES ir jos valstybės narės remdamos ir papildydamos viena kitą turėtų rengti bendrą nuoseklų požiūrį į ASEAN regioną ir taip sudaryti ES sąlygas užsitikrinti tvirtesnes ekonomines ir politines pozicijas šiame regione; mano, kad svarbu visais lygmenimis didinti ES ir valstybių narių atstovų dalyvavimą regioniniuose ir nacionaliniuose ASEAN forumuose;

8. siūlo Sąjungai stengtis įtikinti šių šalių visuomenę, kad išorės politikos srityje Sąjunga turi normatyvinę galią ir siekia skatinti regioninę integraciją, palaikydama politinį dialogą, sudarydama lengvatinius prekybos susitarimus ir partnerystės susitarimus;

9. labai palankiai vertina derybas dėl septynių ES ir pavienių ASEAN valstybių narių partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimų, kurie bus tarpusavio santykių stiprinimo pagrindas, ir pabrėžia, kad reikia sparčiau derėtis su likusiomis ASEAN narėmis; ragina greitai ratifikuoti esamus partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimus; vis dėlto mano, kad partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimai su atskiromis valstybėmis neturėtų tapti kliūtimi bendriems ES ir ASEAN santykiams;

10. pritaria tam, kad būtų stiprinama santykių parlamentinė dimensija; mano, kad, įsteigus oficialią Europos ir ASEAN parlamentinę asamblėją, esant tinkamoms sąlygoms, būtų toliau gerinami ES ir ASEAN valstybių narių santykiai, taip pat būtų sukurtas tarpparlamentinis daugiašalių mainų forumas, kuriame būtų galima visapusiškiau spręsti pasaulinius klausimus; taip pat siūlo užmegzti Europos Palamento Žmogaus teisių pakomitečio ir ASEAN tarpvyriausybinės žmogaus teisių komisijos (AIHRC) ryšius; mano, kad Parlamentinės demokratijos skatinimo biuras galėtų teikti gebėjimų stiprinimo paramą ASEAN tarpparlamentinei asamblėjai (AIPA), taip stiprindamas nacionalinių parlamentų ir ASEAN AIPA vaidmenį;

11. atkreipia dėmesį į tai, kad pravartu rengti daugiau bendrų aukšto lygio susitikimų ir stiprinti bendradarbiavimą bei didinti supratimą daugiašaliuose forumuose, pvz., Jungtinėse Tautose ir jos agentūrose, TVF ir PPO;

12. pabrėžia, kad reikėtų vyriausybiniu ir parlamentiniu lygmenimis sustiprinti ir toliau plėtoti Azijos ir Europos susitikimus (ASEM) ir Azijos ir Europos parlamentinę partnerystę (ASEP), kaip esamus ES ir ASEAN dialogo forumus;

13. remia ASEAN, kuriančią savo erdvę prieštaringų Kinijos, Japonijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų ekonominių ir saugumo interesų srityje; norėtų, kad ES būtų aktyvi politinė partnerė, padedanti ASEAN ieškoti būdų, kaip ne karinėmis priemonėmis išspręsti svarbius saugumo ir geostrateginius uždavinius siekiant didinti taiką ir regioninį stabilumą perimant ES konfliktų prevencijos, jų sprendimo ir ginčų sprendimo patirtį, taikytą valdant pasienio ir teritorinius ginčus;

14. yra susirūpinęs dėl pastarojo meto įvykių Pietų Kinijos jūroje ir remia darbo grupės Deklaracijos dėl Šalių elgesio Pietų Kinijos jūroje įgyvendinimo klausimais darbą, kuriuo siekiama taikiai ir abipusiškai naudingai išspręsti šioje teritorijoje kilusį ginčą dėl jūrų sienos;

15. ragina Sąjungą padėti mažinti geopolitinę įtampą regione, palaikant glaudžius santykius su ASEAN, – tam reikia stiprinti konfliktų sprendimo mechanizmus;

16. atkreipia dėmesį į ASEAN valstybių pastangas imtis kovos su piratavimu priemonių ir džiaugiasi iki šiol gautais teigiamais pranešimais; pabrėžia šiame regione nusidriekusių jūrų laivybos maršrutų kritinę ir sudėtingą reikšmę pasaulio ekonomikai bei jų pažeidžiamumą ir mano, kad imdamasi veiksmų šiame regione ES turėtų visada į tai atsižvelgti;

17. ragina Komisiją ir EIVT remiantis ES patirtimi toliau teikti paramą ASEAN sekretoriato ir ASEAN institucijų pastangoms stiprinti gebėjimus; siūlo, kad tokia parama toliau būtų teikiama vykdant ES paramos ASEAN regioninei integracijai programą (ARISE);

18. ragina remti tarpregioninius kultūros atlikėjų apsilankymus ir primygtinai ragina valstybes nares skatinti į valstybinę žiniasklaidą ir švietimą įtraukti daugiau informacijos apie ASEAN regioną ir aktyviau veikti regione per kultūros institutus ar kitomis priemonėmis, kuriomis būtų plėtojami ir stiprinami kultūriniai ryšiai su ASEAN šalimis ir būtų gerinamos ir skatinamos abipusės kultūros žinios ir dialogas;

19. mano, kad vertėtų apsvarstyti galimybę rengti kultūros metus, kurių tema kasmet būtų keičiama ir per kuriuos viena ES šalis galėtų būti pristatoma ASEAN valstybėse narėse, o viena ASEAN šalis – Europoje;

20. palankiai vertina tai, kad ES dabar yra didžiausia mokslinio bendradarbiavimo su dauguma ASEAN valstybių narių partnerė; siūlo šio regiono mokslo institucijose aktyviau skatinti Komisijos mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Horizontas 2020“;

21. pabrėžia svarbų mainų programų, pvz., *Erasmus*, skirtų jaunimo judumui palengvinti ir tarpkultūriniam ES ir ASEAN aukštojo mokslo įstaigų studentų ir mokslo darbuotojų bendradarbiavimui, vaidmenį; siūlo Europos universitetuose įsteigti ASEAN studijų centrus, o ASEAN universitetuose – ES studijų centrus ir plėsti galimybes įgyti jungtinius laipsnius; mano, kad ES turi siūlyti daugiau studijų programų anglų kalba tam, kad Azijos studentai galėtų lengviau studijuoti Europos universitetuose, o ES mokslininkams reikėtų padėti dalyvauti Azijos mokslinių tyrimų programose, taip pat bendradarbiaujant su ASEAN aukštųjų mokyklų tinklu (AUN);

22. siūlo, ypač naudojantis naująja partnerystės priemone imtis veiksmų siekiant intensyvinti reguliarų keitimąsi informacija ir tarpusavio mokymosi procesus, pvz., daugiakultūrės visuomenės ir 21-ojo amžiaus demokratinės valstybės struktūrų klausimais; pabrėžia poreikį įtraukti mažumų teises ir skatinti lyčių lygybę ir didesnių galių suteikimą moterims, taip pat pagerinti merginų ir moterų gyvenimus, socialines ir darbo normas, įskaitant priverstinio ir vaikų darbo panaikinimą, tinkamos užimtumo apsaugos skatinimą ir galimybių turėti deramas darbo sąlygas gerinimą, taip pat plėtojant tvarias ir visa apimančias valstybines socialinės apsaugos sistemas, teisines ir saugumo sistemas, ekonominį bendradarbiavimą ir kitas tinkamas priemones;

23. primygtinai teigia, kad svarbu plėtoti žmonių tarpusavio ryšius, ir gerai vertina Azijos ir Europos fondo (ASEP) veiklą, kurio pagrindinė funkcija yra plėtoti ryšius tarp abiejų regionų pilietinių visuomenių; ragina ES imtis aktyvesnio ir svarbesnio institucinio vaidmens nei paprasta narystė;

24. ragina, siekiant susieti Europos ir Azijos regionus, kurių mainų iki šiol buvo nedaug, parengti miestų giminystės iniciatyvą;

25. siūlo, kad tarpregioniniu lygmeniu ES daugiau bendradarbiautų su ASEAN nelaimių ir krizių prevencijos ir valdymo, pagrindinių uždavinių, pvz., tvaraus vystymosi apsirūpinimo maistu saugumo, išteklių valdymo klausimais (įskaitant vandens ir jūrų išteklių naudojimą, taip pat Mekongo subregione), investavimo į žemės ūkį, paramos smulkiesiems ūkininkams, urbanizacijos, jungčių kūrimo ir transporto, klimato kaitos, atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energijos vartojimo efektyvumo, energetikos kaitos, turizmo, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse;

26. pažymi, kad ASEAN šalyse skurdas vis dar svarbi problema ir jis visų pirma daro poveikį moterims, žemo išsilavinimo lygio asmenims, kaimo vietovėse gyvenantiems asmenims ir etninėms arba religinėms mažumoms; taigi mano, kad reikia geriau padalinti turtą ir skatinti socialinį teisingumą visais lygiais, taip pat mano, kad vis dar reikalinga nauja ES strategija, skirta vystymuisi skatinti ir kovai su nelygybe šiose šalyse, įskaitant prieigos prie finansavimo per mikrokreditus suteikimą; mano, kad tokia strategija ypač turėtų būti grindžiama šiais principais: suderinamumu vystymosi labui, ilgalaikiu paramos veiksmingumu, pirmenybės teikimu pagrindiniams socialiniams poreikiams ir nacionalinių veikėjų, įskaitant nacionalinius parlamentus, vietos valdžios institucijas, vystymąsi skatinančias NVO ir pilietinę visuomenę, dalyvavimu;

27. pabrėžia, kad ES turėtų teikti paramą ASEAN tarpvyriausybinės žmogaus teisių komisijos gebėjimams stiprinti, taip pat techninę pagalbą ASEAN moterų ir vaikų komitetui;

28. tikisi glaudesnio bendradarbiavimo ir abipusio suartėjimo žmogaus teisių, tokių kaip saviraiškos ir žiniasklaidos laisvė, susirinkimų ir asociacijų, įskaitant profsąjungas, laisvė, klausimais ir mano, kad ES ir ASEAN turi savo sričių, kuriose reikalinga pažanga, pvz., susijusi su elgesiu migrantų ir mažumų atžvilgiu;

29. tikisi, kad persvarstant ASEAN tarpvyriausybinės žmogaus teisių komisijos veiklos sąlygas bus galima sustiprinti jos vaidmenį; ragina ASEAN išplėtoti standartus ir taisykles, kuriais būtų palengvinamas jos Žmogaus teisių deklaracijos įgyvendinimas; pabrėžia, kad ASEAN valstybių narių pareigos pagal tarptautinę teisę viršesnės už bet kokias tarptautinei teisei priešingas šios deklaracijos nuostatas; taip pat siūlo ateityje sukurti regioninius ginčų sprendimo ir sankcijų taikymo žmogaus teisių pažeidimo atvejais mechanizmus, remiantis kituose regionuose jau veikiančių mechanizmų, tokių kaip Europos Žmogaus Teisių Teismas, pavyzdžiu; remia glaudesnį bendradarbiavimą abipusiškai svarbiais žmogaus teisių klausimais;

30. primygtinai ragina ES teikti didesnę pagalbą ir daugiau bendradarbiauti kovojant su korupcija ir šiuo tikslu, *inter alia*, skatinti valstybes ratifikuoti ir įgyvendinti Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją;

31. primygtinai ragina Komisiją toliau padėti ASEAN šalims toliau mažinti šalių skirtumus ir padėti joms vykdyti politinę, ekonominę ir institucinę integraciją regionų lygmeniu, ypatingą dėmesį skiriant mažiausiai išsivysčiusioms šalims (Kambodžai, Laosui ir Mianmarui),

32. primygtinai ragina aktyviau įgyvendinti 2004 m. ES žemės politikos gaires kovojant su žemės grobimu; ypač pabrėžia, kad valstybės donorės turėtų įgyvendinti žemės politiką, nukreiptą į smulkių šeimos ūkių apsaugą ir stiprinimą;

33. labai vertina ASEAN valstybių narių sprendimą paskelbti ASEAN branduolinio ginklo neturinčia zona ir mano, kad šiuo pavyzdžiu turėtų vadovautis ir kiti;

34. išreiškia susirūpinimą dėl aplinkos politikos, visų pirma dėl neteisėtos medienos ruošos, deginimo masto ir dėl to susidarančio smogo, kuris turi labai neigiamą poveikį ir už ASEAN ribų; apgailestauja, kad ES biokuro politika prisideda prie greito alyvpalmių aliejaus gamybos plitimo, dėl kurio iš skurdžių kaimo gyventojų atimama nuosavybės teisė arba jie

yra įtraukiami nepalankiomis sąlygomis į alyvpalmių plantaciją; taigi mano, kad teikiant paramą vystymuisi, priešingai, labai svarbu remti besivystančiose šalyse neturtingų gyventojų teises į žemės išteklius; ragina dėti daugiau pastangų siekiant apsaugoti aplinką ir biologinę įvairovę, giria ASEAN biologinės įvairovės centro darbą ir tikisi glaudesnio ES ir ASEAN bendradarbiavimo klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos srityse;

35. primygtinai ragina ASEAN valstybes nares pasiekti susitarimą dėl koordinuotų priemonių, taikomų siekiant užkirsti kelią dideliems aplinkai žalingiems gaisrams ir neleisti jiems plisti; ragina Indoneziją ratifikuoti 2002 m. susitarimą dėl gaisrų ir taršos regione;

36. pabrėžia, kad ES taip pat turėtų intensyviau palaikyti dialogą ir bendradarbiauti tokiais klausimais kaip pagrindinės teisės, įskaitant etninių ir religinių mažumų teises, ir taip pat saugoti saviraiškos laisvę ir laisvą informacijos srautą bendrų interesų klausimais, susijusiais su teisinės valstybės ir saugumo reikalais, pvz., kovos su tarptautiniu nusikalstamumu, korupcija, mokesčių vengimu, pinigų plovimu ir prekiavimu žmonėmis ir narkotikais, kovos su terorizmu, branduolinių ginklų neplatinimu, nusiginklavimu, jūrų saugumo ir kibernetiniu saugumo klausimais;

37. yra susirūpinęs dėl ASEAN šalims poveikį darančių miestų plėtros sunkumų, susijusių su ekonominiu vystymusi ir apimančių migracijos srautų iš kaimo vietovių į miestus valdymą, miestų planavimą ir pagrindinės infrastruktūros bei paslaugų paskirstymą, lūšnynų plitimo prevencijos priemones ir švarios bei atsinaujinančios energijos tikslingumą kovojant su tarša; ragina Komisiją bendradarbiauti su ASEAN šalimis kuriant strategijas, kaip spręsti šias problemas;

38. siūlo remti ekonominę regionų integraciją, ypač laisvo prekių, paslaugų ir investicijų srauto, taip pat kvalifikuotų darbuotojų judumo srityse, taip pat dar glaudžiau bendradarbiauti nelaimių ir krizių valdymo, saugumo, kovos su skurdu ir migracijos klausimais;

39. primena, kad taip pat svarbu remti klestintį privatųjį sektorių, stiprinant ES ir Azijos įmonių dialogą ir bendradarbiaujant viešajam ir privačiajam sektoriams finansų, investavimo, ekonomikos, prekybos klausimais, įskaitant Europos MVĮ veiklą tarptautiniu mastu ir jų prieigą prie rinkos, ir tebesitęsiančios pasaulio finansų krizės aspektais; ragina ES ir ASEAN šiais klausimais keistis geriausia patirtimi;

40. pažymi, kad kai kurioms ASEAN narėms tekstilės eksportas į ES yra svarbus sektorius, ir primena, kad BLS ir BLS+ lengvatos susietos su pagrindinių darbo ir TDO standartų, taip pat kitų pagrindinių tarptautinių konvencijų, kurios turi esminę svarbą tvariam vystymuisi, laikymusi;

41. ragina ASEAN valstybių narių lyderius remti ES tikslą dalyvauti būsimuose Rytų Azijos aukščiausiojo lygio susitikimuose ES prisijungus prie Draugystės ir bendradarbiavimo Pietryčių Azijoje sutarties;

42. palankiai vertina taikos procesą ir demokratines reformas Mianmare (Birmoje) – tai istorinės galimybės užmegzti daug glaudesnius ES ir ASEAN santykius; tačiau tebėra labai susirūpinęs dėl etninių mažumų padėties; primygtinai ragina Birmos vyriausybę ir kaimynines ASEAN šalis imtis visų priemonių, ypač rohinjų atžvilgiu, jų gyvenimo sąlygoms ir piliečių teisėms pagerinti;

43. teigiamai vertina tai, kad Kambodža ir Filipinai ratifikavo Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) statutą, ir ragina visas ASEAN valstybes nares padaryti tą patį; taip pat ragina visas ASEAN valstybes nares vadovautis pasauline tendencija panaikinti mirties bausmę; ragina ASEAN valstybes nares taip pat ratifikuoti ir įgyvendinti JT konvenciją prieš korupciją;

44. giria Indoneziją ir Filipinus už aktyvų dalyvavimą atviros vyriausybės partnerystės programoje ir parodytą įsipareigojimą skatinti didesnį vyriausybės atvirumą ir reputaciją visuomenėje; siūlo likusioms ASEAN šalims siekti narystės atviros vyriausybės programoje ir parengti nuosavus veiksmų planus artimai ir prasmingai bendradarbiaujant su pilietine visuomene ir visuomeninėmis organizacijomis;

2014 m. sausio 15 d., trečiadienis

45. vis dėlto reiškia susirūpinimą, kad daugelyje ASEAN šalių žemės grobimo, ryšius su valdančiuoju elitu palaikančių asmenų nebaudžiamumo ir korupcijos atvejai stabdo padarytą didžiulę ekonominę ir socialinę ASEAN regiono pažangą;

46. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją EIVT, Tarybai ir Komisijai, ASEAN tarpparlamentinei asamblėjai (AIPA), ASEAN sekretoriatui ir ASEAN valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.